

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Oulun lentoaseman liikenneyhteyksien skenaariotarkastelu 2040

9.9.2019

Miksi skenaario tehtiin?

Maakuntavaltuuston kokouksessa kesäkuussa 2018 esitettiin ponsi Lentokentäntien eteläisen uuden ohitustien tarpeen pikaisesta arvioimisesta.

- Taustalla ovat kuntien maankäytön suunnittelun paineet suhteessa liikenteen pitkän aikavälin väylävarauksiin.
- Arviointia varten on ollut tarpeen muodostaa yhteinen näkemys lento- ja maaliikenteen tulevaisuudesta, skenaario 2040.
- **Skenaario 2040 muodostaa pohjan käynnistettävälle liikenneyhteyksien esiselvitykselle.**

Työtä ohjanneeseen ryhmään kuuluivat

Jussi Rämetsä	Pohjois-Pohjanmaan liitto, puheenjohtaja
Mari Kuukasjärvi	Pohjois-Pohjanmaan liitto
Olli Kiviniemi	Pohjois-Pohjanmaan liitto
Heino Heikkinen	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Risto Leppänen	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Paula Paajanen	Oulun kaupunki
Edwin 't Lam	Oulun kaupunki
Claes Krüger	Oulun seutu
Ruusa Degerman	Kempeleen kunta
Eelis Rankka	Kempeleen kunta
Risto Sarkkinen	Kempeleen kunta
Venanzia Rizzi	Limingan kunta
Simo Pöllänen	Limingan kunta
Liisa Sallinen	Finavia Oyj
Tapio Tuuttila	Sweco Ympäristö Oy

Mitkä tekijät näyttäisivät vaikuttavan Lentokentäntien liikennemäärien kehitykseen?

Lentoliikenteen kehitysnäkymät Oulussa

Lentoliikenne selättää ilmastohaasteensa

- Rooli säilyy ja kehittyy henkilöliikenteessä
- Lentorahdilla ei ole merkitystä Lentokentäntien liikennemäärien kannalta.

Lentoliikenne voi notkahtaa jonkin ennalta arvaamattoman kriisin (esim. pandemia) vaikutuksesta.

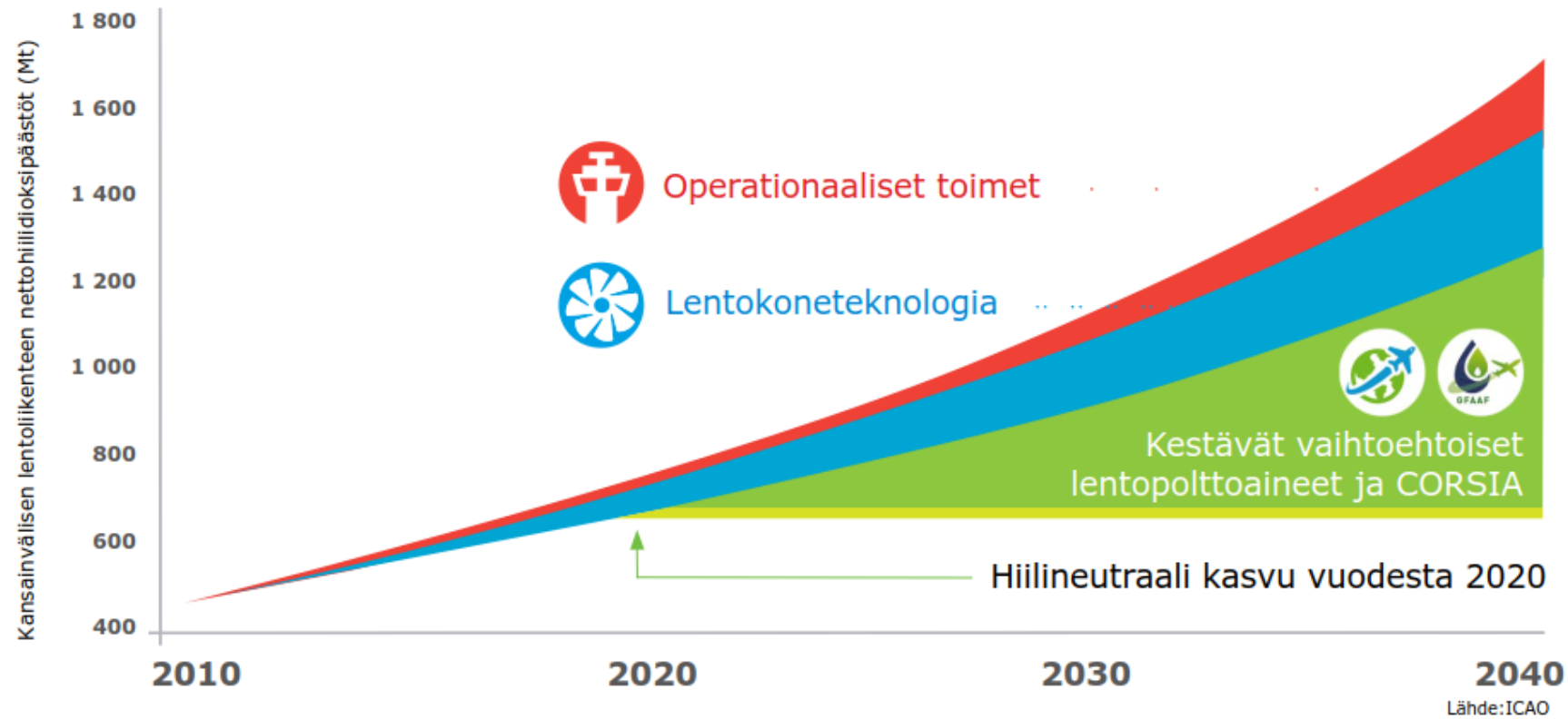
Oulun lentoaseman lentoliikenteen kasvuun vaikuttavia kehityskulkuja ovat mm.

- Oulun seudun kasvu ja
- kansainvälistä kanssakäymistä edellyttävän toimeliaisuuden lisääntyminen:
 - monikansallisten yritysten osaamiskeskukset
 - t&k-toiminta
 - monipuolistuva matkailu

Matkaketjuja kehittämällä voidaan vaikuttaa aktiivisesti lentoaseman vetovoimaan!

Arvio toimien vaikuttavuudesta kansainvälisen lentoliikenteen päästöjen vähentämiseksi

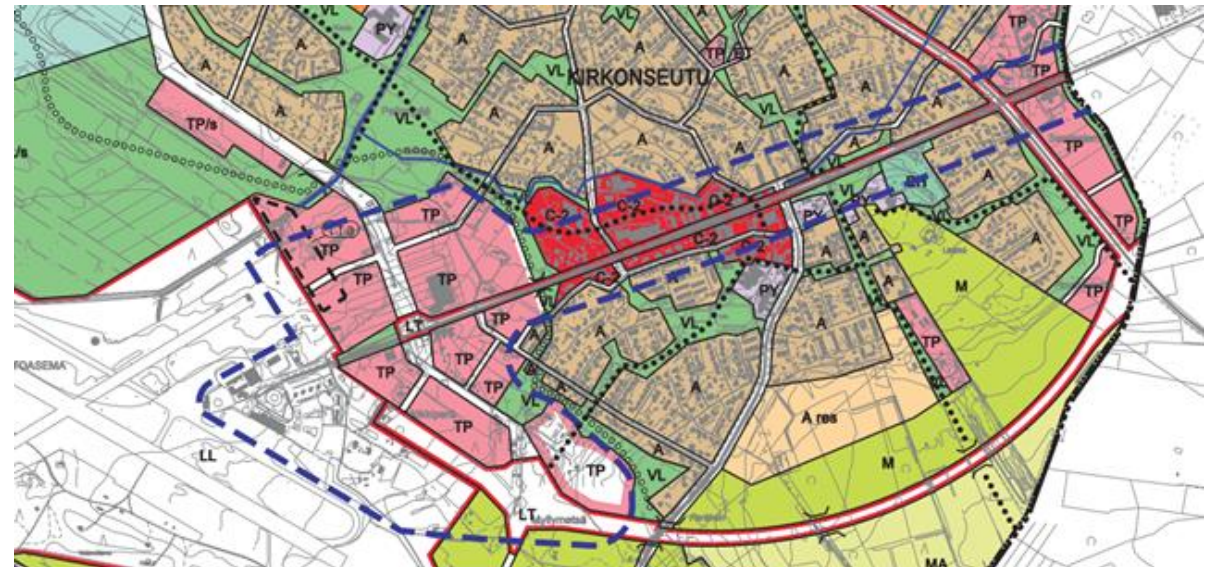

Maakäytön kehittyminen Lentokentäntien vaikutusalueella

Maankäytön kehittämissuunnitelmien toteutuminen

- tuo lisää matkustajia joukkoliikenteeseen ja
- lisää autoliikenteen määrää.
- Lentokentäntien päällekkäisyyden kehittäminen turvaa kasvavan liikenteen toimivuuden.

Hailuodon kiinteän yhteyden toteuttaminen lisää rakentamisen aikana jonkin verran liikennettä, mutta tilanteen ennakoidaan tasaantuvan yhteyden valmistuttua.

Ote Oulunsalon Keskeisten alueiden osayleiskaavasta 2030.

Muutokset kuljutapajakaumassa

Juuri nyt ihmisten liikkumisvalintojen kehitystä on vaikea ennakoida:

- ilmastohaasteeseen on aivan vastikään herätty
- suuremmissa kaupungeissa nuoret hankkivat aiempaa harvemmin ajokortin
 - Onko elämänikäinen valinta?

Kestäviä liikkumisvalintoja voidaan mahdollistaa

- tehokkain joukkoliikenneyhteyksin
- hyvin vaihto-olosuhtein
- helposti ymmärrettävän informaation avulla

Nykyisin Oulun lentoasemalle matkustetaan pääosin autolla

- 1/3 saapuu taksilla
- 1/3 henkilöautolla toisen henkilön kyydissä
- loput omalla autolla tai bussilla

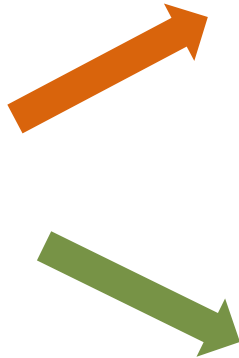
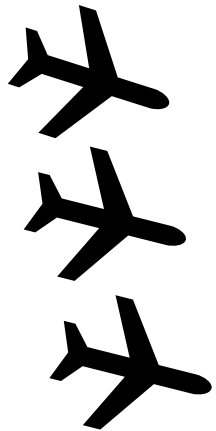
Lähes puolet kaikista lentoaseman liityntämatkoista alkaa tai päättyy Oulun keskustaan ja 2/3 Oulun kaupungin alueelle.

Joukkoliikenteen kulkutapaosuus on Oulun seudulla nykyisin neljän prosentin suuruusluokkaa, lentoasemayhteyksillä peräti 8%.

Esimerkki

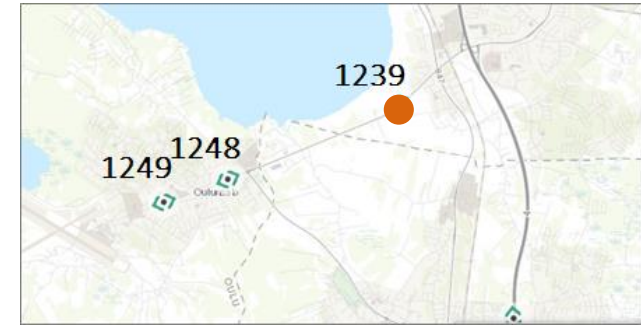
- Kolme lentokonetta laskeutuu saman tunnin aikana.
- Kaikki 600 matkustajaa lähtevät autoilla Lentokentäntielle iltahuipputunnin aikana.
- Parannetuin liittymäjärjestelyin varustettu Lentokentäntie näyttäisi välittävän tällaisen liikenteen vuoteen 2030 asti.

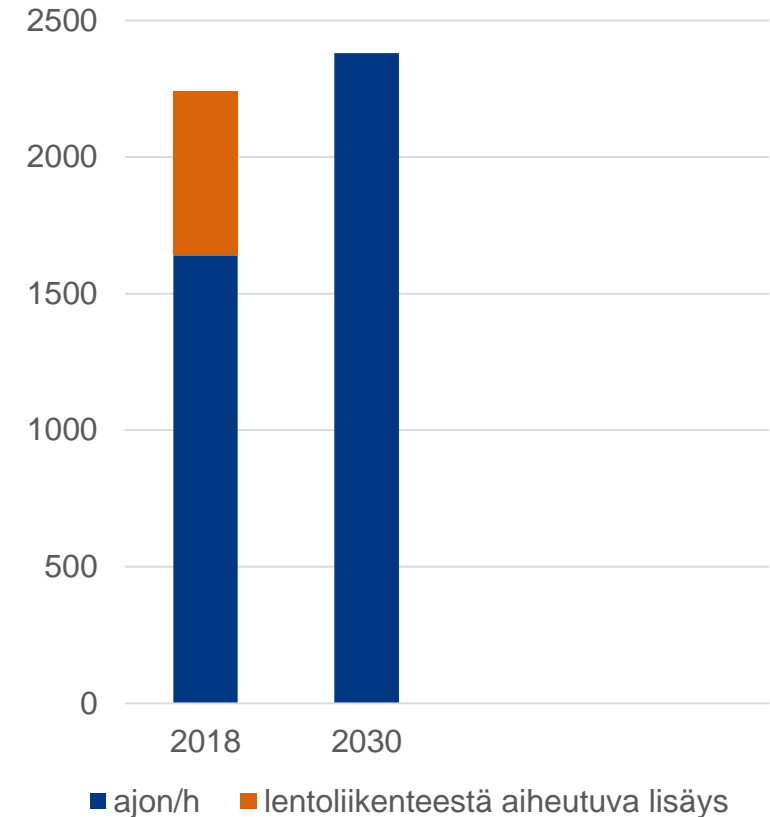
600 autoa

Runkobussin kapasiteetti on
550-1100 matkustajaa tunnissa.

Iltahuipputunnin liikenne

Liikkumiseen vaikuttavat poliittiset päätökset ja muutokset elämäntavoissa

Mahdollisia poliittisia päätöksiä:

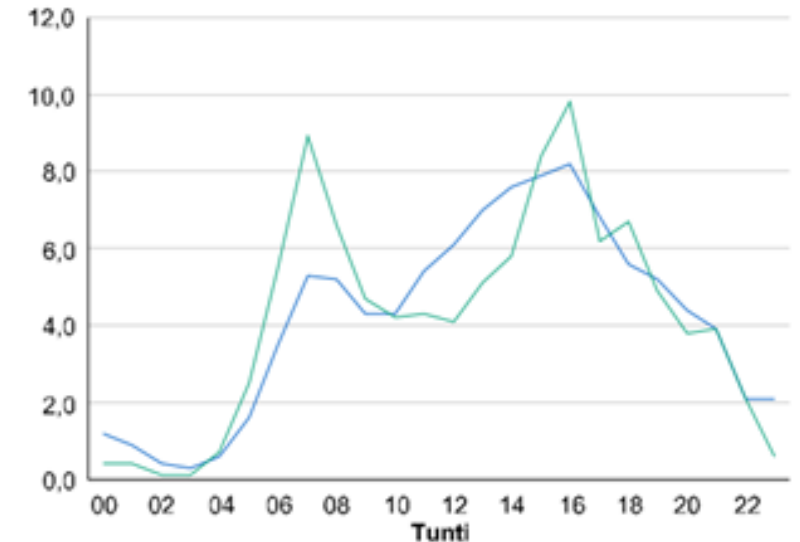
- Liikenteen hinnoittelu
- Tienkäyttömaksut
- Panostaminen joukkoliikenteeseen ja sitä täydentäviin liikkumispalveluihin.

Muutoksia elämäntavoissa:

- Etätyön lisääntyminen tasaa ruuhkahuippuja
- Ihmisten tarve liikkua ja tavata toisia ihmisiä vapaa-aikanaan kasvaa ja haastaa joukkoliikennettä.
 - Matkustustarve hajaantuu ajallisesti ja paikallisesti.

Tuntivaihtelut

Heinäkuun perjantai (vko 28) ja lokakuun keskiviikko (vko 41).

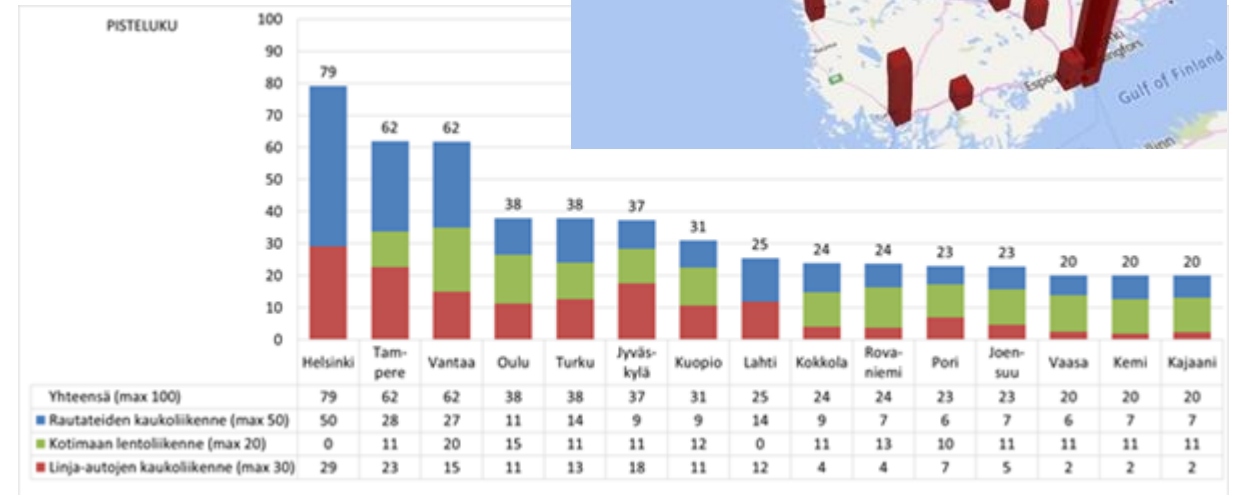

Linjaukset solmupisteisiin johtavista yhteyksistä

Oulu on merkittävä henkilöliikenteen solmu. Siksi

- kaukoliikenne, seudullinen liikenne ja paikallinen liikenne tulee sovittaa yhteen.
- solmupisteissä tulee tarjota
 - laadukasta matkustajainformaatiota,
 - monipuolisia matkustajapalveluja,
 - toimivaa liityntäpysäköintiä henkilöautoille ja polkupyörille.

Nämä linjaukset tarkoittavat sitä, että Oulun keskustan (rautatiaseman) ja lentoaseman välillä tulisi olla joukkoliikenteen runkoyhteys.

Lentoaseman maaliikenteen skenaario 2040

Pohja käynnistettävälle liikenneyhteyksien esiselvitykselle

Lentoaseman maaliikenteen skenaario 2040

Skenaarion peruspilarit:

- Oulun seudun asukasmäärä kasvaa.
- Yritystoiminta kasvaa ja uudistuu – Oulun seutu menestyy.
- Kansainvälinen kanssakäynti kasvaa sekä yritystoiminnan että matkailun myötä.
- Lentokentäntietä ympäröivän maankäytön kehittämistä ohjaa ja rajoittaa lentomelu, luonnonsuojelu ja voimassa olevat kaavamääräykset.

Lentoaseman saavutettavuus turvataan joukkoliikenteellä, joka on luotettavaa ja matka-aika on hyvin ennakoitavissa. Joukkoliikennepalvelua ja joukkoliikenteen liikennöintiolosuhteita kehitetään vaiheittain ja ennakoivasti.

- Oulun lentoaseman liikenneyhteyksien kehittämisessä on suositeltavaa panostaa Lentokentäntietä pitkin kulkevaan luotettavaan ja nopeaan joukkoliikenneyhteyteen.
- Sen toimintaedellytykset tulee priorisoida Lentokentäntien kehittämisessä.
- Joukkoliikenneyhteys tarvitsee tuekseen laadukkaat vaihto-olosuhteet sekä lentoasemalla että Oulun keskustassa.

Lentoaseman maaliikenteen skenaario 2040

Lentokentätien palvelukyky

Nykyinen 2-kaistainen Lentokentäntie pystyy välittämään vuoden 2030 liikenteen, mikäli pääliittymiä kehitetään lisäkaistoin.

Jos autoliikenne kasvaisi kuitenkin selvästi arvioitua enemmän, tarvittaisiin 2+2-kaistainen tie. Siihen on syytä varautua.

Näin varmistetaan myös tietä käyttävän joukkoliikenteen sujuvuus ja lisäkaistoja voidaan hyödyntää joukkoliikenteen kehittämisessä.

Lähde: Mt 815 Lentokentätien kehittämisselvitys välillä Hailuodontie (Mt 816) – Pohjantie (Vt 4)